

Šlechtitelský program plemene
ROMANOVSKÁ OVCE

SCHOK®
SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.

Obsah:

1. Informace o plemeni
2. Zeměpisná oblast
3. Výchozí informace o PK romanovské ovce
4. Chovný cíl
5. Plemenný standard, charakteristika plemene
6. Kontrola užítkovosti
  - 6.1. Všeobecné podmínky KU
    - 6.1.2. Metody testování a kontroly užítkovosti
    - 6.1.3. Evidence dat z KU
  - 6.2. Sledované znaky a vlastnosti - reprodukční vlastnosti
    - 6.2.1. Reprodukční vlastnosti – evidence – KU R
    - 6.2.2. Reprodukční vlastnosti – evidence – KU R1
  - 6.3. Sledované znaky a vlastnosti - růstová schopnost
    - 6.3.1. Ultrazvuková měření
    - 6.3.2. Subjektivní hodnocení zmasilosti jehňat
    - 6.3.3. Polní test
7. Označování zvířat
8. Výpočty, přepočty a odhady plemenných hodnot
9. Hodnocení plemenných zvířat
  - 9.1. Třída za RCPH
  - 9.2. Hodnocení zevnějšku
    - 9.2.1. Hodnocení plemenných beranů
    - 9.2.2. Hodnocení zevnějšku bahnic 100 dní po prvním obahnění
    - 9.2.3. Hodnocení zevnějšku romanovských jehňat ve 100 dnech (KU R1)
    - 9.2.4. Hodnocení zevnějšku jehnic ve věku 5 měsíců a více
    - 9.2.5. Vyřazovací vady
  - 9.3. Výsledné třídy (VT)
    - 9.3.1. Přidělování výsledných tříd plemenným zvířatům
    - 9.3.2. Přidělování výsledných tříd importovaným plemenným zvířatům
  - 9.4. Podmínky pro matky a otce plemenných beranů
    - 9.4.1. Matky beranů
    - 9.4.2. Otcové beranů
  - 9.5. Stanovení náležitostí dokladů o hodnocení zvířat (klasifikační katalog)
10. Selektce
11. Přihlížení ke zdravotním a genetickým defektům nebo zvláštnostem
12. Rodokmeny - zootechnická osvědčení zvířat, potvrzení o původu
13. Kontrolní činnost
14. Odpovědné orgány (kontaktní místa)
15. Závěrečná ustanovení

1. Informace o plemeni

1.1. Legislativa

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s., IČO 63109859, se sídlem Chovatelů 500, 252 09 Hradištko (dále jen "SCHOK") vede plemennou knihu plemene romanovská ovce (dále jen PK) podle aktuálně platné evropské a české legislativy. Ustanovení v článcích 3-7 jsou základem chovu romanovských ovcí a jsou závazná pro všechny chovatele tohoto plemene, kteří jsou zapojeni v kontrole užitekivosti (dále KU).

1.2. Historie plemene

První zmínky o původně ruském plemeni romanovská ovce jsou zaznamenány z roku 1802, ve skutečnosti se plemeno začalo formovat mnohem dříve. Do České republiky byly romanovské ovce poprvé dovezeny v roce 1954 s cílem produkovat kvalitní kožešnickou surovinu, opakovaný dovoz se uskutečnil v 70. letech pro potřeby hybridizace. Po roce 2000 byl nastartován proces intenzívního šlechtění čistokrevné populace a další importy nebyly realizovány.

Česká republika se stala exportní velmocí ve vývozu plemenného materiálu.

2. Zeměpisná oblast

Oblast, v níž se uplatňuje chovný cíl a šlechtitelský program romanovské ovce, zahrnuje celé území České republiky.

3. Informace o plemenné knize romanovské ovce

3.1. Základní informace

Spolek chovatelů ovcí a koz (SCHOK) plní funkci uznaného chovatelského sdružení pro chov ovcí plemene romanovské ovce ve smyslu plemenářského zákona č. 154/2000 Sb. a Nařízení EU 2016/1012.

SCHOK zabezpečuje registraci původu, sleduje výkonnost zvířat a zabezpečuje posuzování a hodnocení zvířat. SCHOK zadává třetí straně technické činnosti související s řízením tohoto ŠP, aniž by byla dotčena odpovědnost SCHOK na řízení ŠP.

Na realizaci ŠP spolupracuje Českomoravská společnost chovatelů a.s. (ČMSCH a.s.), která je pověřenou osobou dle § 23c plemenářského zákona a jako taková zabezpečuje technické činnosti pro realizaci ŠP – zpracovává data odhadu plemenných hodnot.

Kontrolu užitekivosti zabezpečují oprávněné organizace uznané podle § 7 plemenářského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

3.2. Forma vedení plemenné knihy

Plemenná kniha (dále PK) je vedena dle kapitoly 3. Řádu PK. PK je vedena formou počítačové databáze.

3.3. Údaje evidované v PK

- a) ušní číslo zvířete
- b) číslo ÚRP a jméno v PK
- c) datum narození (den, měsíc, rok)
- d) plemeno a pohlaví
- e) detailní i výsledná hodnocení zevnějšku bahnic a beranů
- f) ušní číslo matky, ušní číslo otce, jméno matky (nepovinný údaj)
- g) jméno a adresa chovatele
- h) jméno a adresa majitele - aktuální stav (nejedná se o držitele)
- ch) datum zápisu do plemenné knihy a přidělení oddílu PK

- i) u všech plemenných beranů protokol genetického typu a číslo protokolu ověření rodičovství pomocí DNA nebo evidenční číslo SNP DNA analýzy
- j) výsledky genotypizace scrapie

3.4. Práva a povinnosti účastníka ŠP

Právo zapojit se do šlechtitelského programu a vedení PK mají všichni chovatelé plemene romanovská ovce v České republice

Chovatelé účastníci se šlechtitelského programu mají právo:

- a) aby jejich zvířata byla zapisována do PK podle Řádu PK a bylo jim vydáno zootechnické osvědčení nebo potvrzení o původu na jejich zvířata
- b) účastnit se testování a hodnocení vlastností zvířat a mít přístup k výsledkům, pokud jsou k dispozici
- c) na přístup je všem dalším službám, které SCHOK poskytuje v souvislosti s šlechtitelským programem a vedením PK
- d) účastnit se stanovování a rozvíjení šlechtitelského programu a vedení PK v souladu s Jednacím řádem pro chovatele účastníci se šlechtitelského programu

SCHOK má právo:

- a) vyloučit z účasti na šlechtitelském programu a PK účastníka, který nedodrží pravidla šlechtitelského programu, Řádu plemenné knihy nebo povinnosti podle procesních pravidel uvedených v Jednacím řádu pro chovatele účastníci se šlechtitelského programu
- b) na vyrovnání závazků mezi SCHOK a účastníky ŠP, které vznikly v průběhu realizace schváleného ŠP. Při řešení sporů mezi chovatelem navzájem i mezi chovatelem a SCHOK, které mohou při realizaci ŠP a vedení PK nastat se postupuje dle Jednacím řádu pro chovatele účastníci se šlechtitelského programu

4. Chovný cíl, šlechtění

4. 1. Cíle a postupy šlechtění romanovských ovcí

Šlechtitelský program je soubor systematických opatření, zásad a metodických postupů, kterými se SCHOK coby UCHS a plemenářský spolek, ostatní oprávněné osoby dle Nařízení ES 2016/1012 a Zákona č. 154/2000 Sb. a jednotliví chovatelé řídí.

Tento šlechtitelský program je zaměřený na komplexní zlepšování genetických vloh plemene romanovská ovce pro poskytování žádoucí užitkovosti, zlepšení ekonomické efektivity chovu v rámci určitého produkčního systému.

Cílem šlechtitelského programu je zlepšování stávajících vlastností plemene, zejména plodnosti a přírůstku jehňat. Za tímto účelem se sledují vlastnosti a znaky popsané v kapitole 6.

Hlavním užitkovým zaměřením plemene je produkce kvalitního plemenného materiálu a jatečných jehňat.

Nejdůležitějšími užitkovými vlastnostmi jsou plodnost a mateřské schopnosti bahnic. Z těchto důvodů se plemeno používá především v mateřské pozici.

Pro vybrané kontrolované užitkové vlastnosti jsou prováděny odhady plemenných hodnot, které jsou následně kombinovány v rámci selekčních indexů.

Selekční indexy jsou založeny na ekonomických hodnotách jednotlivých užitkových vlastností a odrážejí chovný cíl plemene.

Selekční index RPH je konstruován s ohledem na využití plemene především v mateřské pozici a proto má největší váhu plemenná hodnota pro plodnost.

Základním cílem šlechtitelské práce je dosahování pozitivního genetického trendu v populaci

vyjádřeného genetickou převahou zvířat z mladších ročníků nad staršími v hodnotách selekčního indexu (RCPH).

4.2. Chovný cíl

Plodnost na prvničku obahněnou do 14 měsíců v %	Plodnost na obahněnou bahnici %	Odchov do 100 dnů na prvničku obahněnou do 14 měs %	Odchov do 100 dnů bahnice v %	Živá hmotnost v kg jehňat ve 100 dnech		Věk v měsících pro zařazení do plemenitby		Živá hmotnost v kg pro zařazení do plemenitby	
				beránci	jehničky	berani	jehnice	berani	Jehnice
250	350	240	300	30	24	5	7	50	40

5. Plemenný standard, charakteristika plemene

5.1. Standard

- Střední tělesný rámec
- Hlava a uši černé, obvykle bílý odznak na hlavě
- Končetiny a ocas černé, na distálních koncích končetin a ocasu povolené bílé znaky
- Rouno ocelově šedomodré barvy
- Krátký ocas
- Obě pohlaví bezrohá
- U beranů je žádoucí hřívá na krku a oblasti kohoutku.
- Vlna sortimentu C-DE. Poměr počtu pesíků k podsadě 1:4 až 1:10
- Jehňata se rodí černá.
- Hmotnost beranů je 80-95 (až 115) kg, bahnic 60-75 (až 90) kg.

5.2. Charakteristika plemene

- Romanovská ovce patří do skupiny kožichových krátkoocasých plemen ovcí.
- Vysoká plodnost, asezónnost říje, což umožňuje bahnění i dvakrát do roka.
- Výborné mateřské vlastnosti, ranost.
- Nástup pohlavní dospělosti: 100 dnů věku
- Chovná dospělost: od 40 kg jehnice, 50 kg beránci.
- Plemeno má schopnost poskytovat a odchovávat vícečetné vrhy.
- Plemeno je využitelné nejen v čistokrevné formě, ale i při tvorbě plodných mateřských syntetických produkčních populací, v systémech rotačního i terminálního užitkového křížení

6. Kontrola užitkovosti

6.1. Všeobecné podmínky KU

KU provádí oprávněná osoba ve smyslu Zákona č.154/2000Sb. §2, §3, §7, odst. 2.

Oprávněná osoba shromažďuje veškeré údaje a zajišťuje úkony na stádech ovcí – systém KU AC. Dle tohoto systému jsou chovy dle počtu plemenic rozděleny na AC1 (1-10 ks na stádě), AC2 (11-30 ks na stádě), AC3 (31-100 ks na stádě), AC4 (101 a více ks na stádě), sledované ukazatele KU jsou u všech typů stejné a jsou uvedeny níže. Oprávněná osoba nemůže tuto činnost vykonávat na vlastním chovu.

6.1.1. Metody testování a kontroly užitkovosti

- a) Kontrola užitkovosti metoda R - základní systém KU
- b) Kontrola užitkovosti R1 - rozšířený systém KU

Chovatel má právo zvolit si metodu testování a kontroly užítkovosti viz bod 6.1.1. dle svého rozhodnutí, aniž by tím bylo jakkoliv dotčeno jeho právo na účasti v šlechtitelském programu.

6.1.2. Evidence dat z KU

- a) Údaje dle bodu 6.2. zjišťuje chovatel, eviduje oprávněná osoba
- b) Údaje dle bodu 6.3. zjišťuje a eviduje oprávněná osoba, která je po skončení jednotlivých dílčích činností předá ke zpracování PK
- c) Údaje dle bodu 6.2.1 písmeno a) je chovatel povinen hlásit oprávněné osobě do 10 dnů od počátku bahnění nebo do 10 dnů po skončení bahnění stáda, případně podle skupin
- d) Výpočty plemenných hodnot dle bodu 8 provádí pověřená osoba
- e) Oprávněná osoba nemůže tuto činnost vykonávat na vlastním chovu.

6.2. Sledované znaky a vlastnosti - reprodukční vlastnosti

6.2.1. Reprodukční vlastnosti – evidence – KU R

- a) začátek období bahnění, ukončení hlavního období bahnění
- b) číslo plemenice a její datum narození
- c) ušní číslo a ústřední registr berana – plemeníka
- d) datum porodu, počet živě a mrtvě narozených jehňat a pohlaví
- e) zmetání;
- f) jalovost;
- g) identifikační čísla jehňat označených dle Zákona č. 154/2000 Sb.
- h) počet odchovaných jehňat na vrh ve 30 dnech a ve 100 dnech úhyny jehňat
- i) individuální management jehňat

6.2.2. Reprodukční vlastnosti – evidence – KU R1

Sledují se reprodukční vlastnosti dle bodu 6.2.1. a navíc

- j) snadnost porodu
- k) hmotnost narozených jehňat
- l) mateřský pud matky po porodu
- m) vitalita jehňat (nepovinné)
- n) asistence při kojení (nepovinné).

Metodika pro sledované znaky a vlastnosti - reprodukční vlastnosti je přílohou ŠP číslo 3

6.3. Sledované znaky a vlastnosti-růstová schopnost

- a) živá hmotnost jehňat ve 100 ± 30 dnech věku a stanoví se průměrný denní přírůstek
- b) živá hmotnost beranů při hodnocení před zařazením do plemenitby
- c) živá hmotnost bahnice po prvním bahnění při hodnocení při vážení jehňat ve 100 dnech

Hmotnost se stanoví s přesností na 0,1 kg a eviduje se včetně informace o termínu vážení.

Údaje zjišťuje a eviduje oprávněná osoba, která je předá PK po skončení jednotlivých dílčích činností.

Údaje 6.3.a; 6.3.b se evidují u metody KU R1 + KU R.

Údaje 6.3.c. se evidují u metody KU R1.

6.3.1. Ultrazvuková měření

- a) Ultrazvukové měření výšky nejdelšího zádového svalu ve 100 ± 30 dnech věku

Měření je povinné u metody KU R1.

6.3.2. Subjektivní hodnocení zmasilosti jehňat (kýty, hřbetu a plece)

Hodnotí se pomocí 5 bodové stupnice ve věku 70-130 dní. Hodnocení se provádí v případě, že se provádí ultrazvukové vyšetření dle bodu 6.3.1. - tlakem plnou dlaní a přihlíží se ke hmatnosti trnových výběžků. Při hodnocení zmasilosti jehňat se posuzuje i osvalení vnější a vnitřní kýty

Hodnocení se provádí u metody KU R1 + R

Tabulka 1. Bodové hodnocení zmasilosti jehňat

1	2	3	4	5
Nežádoucí	Podprůměrné	Průměrné	Nadprůměrné	Vynikající
<ul style="list-style-type: none"> trnové výběžky ostré a vystupující příčné výběžky ostré a hmatné	<ul style="list-style-type: none"> trnové výběžky ostré a vystupující příčné výběžky lehce zaoblené a znatelné při větším tlaku	<ul style="list-style-type: none"> trnové výběžky zaoblené a hmatné jen při silném tlaku příčné výběžky zcela skryté a hmatné jen při silném tlaku	<ul style="list-style-type: none"> trnové výběžky hmatné jen při velmi silném tlaku příčné výběžky nehmatné	<ul style="list-style-type: none"> výběžky obratlů nehmatné

6.3.3. Polní test

Porovnání výkrmnosti a jatečné hodnoty skupin jehňat po vybraných otcích (kontrola dědičnosti) či vybraných kombinací křížení (testace hybridů).

Provádí se podle metodiky schválené Radou PKO.

Hodnocení se provádí u metody KU R1 i R - nepovinné

7. Označování zvířat

Zvířata v testování (kontrola) užitkovosti (dále jen „KU“) budou prvotně označena nejpozději do 3 dnů po narození.

Zvířata v KU stupeň R1 musí být trvale označena do 3 dnů po narození.

(Vyjimka platí pro jehňata, která mají hmotnost menší 2 kg).

Zvířata budou označena ušními známkami s evidenčními čísly přidělenými pověřenou osobou a evidovány v databázi ústřední evidence, ve smyslu Zákona č. 154/2000 Sb., nejpozději při zpracování evidence oprávněnou osobou.

8. Výpočty, přepočty a odhady plemenných hodnot

8.1. Výpočty

a) Ukazatelé reprodukce bahnic:

index plodnosti - podíl živě i mrtvě narozených jehňat k reprodukčnímu věku plemence v letech;

index odchovu – podíl počtu jehňat odchovaných do věku 30 dní a 100 dnů k reprodukčnímu věku plemence v letech. (*Reprodukční věk plemence je její věk -1*);

b) Ukazatelé reprodukce stáda:

oplodnění – podíl plemenic obahněných nebo zmetaných z počtu plemenic zařazených do reprodukce v %;

plodnost – poměr počtu všech narozených jehňat k počtu obahněných plemenic v %;

intenzita – poměr počtu všech narozených jehňat k počtu plemenic zařazených do reprodukce v %;

odchov – podíl počtu jehňat odchovaných do 30 dne věku k počtu plemenic zařazených do reprodukce v %;

odchov ve 100 dnech - podíl počtu jehňat zvážených ve 100 ± 30 dnech věku k počtu plemenic zařazených do reprodukce v %.

8.2. Přepočty

a) **Hmotnost jehňat – provádí se přepočet na 100 dní věku**

$$H100=(hm-hnar)/věk*100+hnar$$

Kde *hm* – hmotnost naměřená

hnar- hmotnost při narození (dosazená)

věk – věk jehněte v době vážení

b) **Ultrazvuková měření – provádí se přepočet na 100 dní věku**

$$U100=Unam+ b1*(100-věk)+b2*přír(100-věk)+b3*věk^2-b3*10000$$

Kde: *Unam* – naměřený údaj

věk – věk jehněte v době ultrazvukového měření

b1,b2,b3 - regresní koeficienty závislosti ultrazvukových měření na věku v době vážení pro dané plemeno

přír=(*hm-hnar*)/*věk*

8.3. Odhady plemenných hodnot pro jednotlivé užitkové vlastnosti

a) **Užitkové vlastnosti, pro které se stanovují plemenné hodnoty**

Plemenné hodnoty jsou odhadovány pro následující znaky

- přímý růst
- maternální růst
- plodnost
- výška zádového svalu
- výška podkožního tuku

b) **Konvenční plemenné hodnoty**

Plemenné hodnoty jsou odhadovány výpočty dle metody BLUP Animal Model.

c) **Genomické plemenné hodnoty včetně ověřování původu (přechodné ustanovení)**

Průběžně zjišťované genomické analýzy (data) budou postupně vyhodnocované a po dosažení potřebného množství odebraných a vyhodnocených vzorků se plánuje možnost přechodu od konvenčních ke genomickým plemenným hodnotám (při dosažení minimálního počtu 500 genotypovaných zvířat). Genomická analýza umožní současně ověřovat původ všech genotypovaných zvířat, což povede ke zpřesnění selekce a zvýšení genetického zisku. Cílem je nejen zvyšovat užitkovost, ale také zlepšovat zevnějšek, zdravotní stav a přesnost rodokmenů sledovaných zvířat.

8.4. Celková plemenná hodnota (dále jen „CPH“) – selekční indexy

Plemenné hodnoty pro jednotlivé vlastnosti jsou kombinovány prostřednictvím selekčního indexu CPH do jednoho ukazatele odrážejícího šlechtitelský cíl plemene.

Tabulka 3: Váhové koeficienty pro jednotlivé užitkové vlastnosti v indexech CPH

Dílčí plemenné hodnoty pro romanovské ovce:		
Vlastní růst %	Mateřské schopnosti %	Plodnost %
36	15	49

8.5. Relativní plemenná hodnota (dále jen „RPH“)

je vyjádření plemenných hodnot v relativní podobě. RPH jsou standardizované na průměr 100 a

směrodatnou odchylku 10. Žádoucí je jejich co nejvyšší hodnota. Standardizace bude probíhat na průměry ročníků narození podle rozhodnutí RPKO.

8.6. Zveřejňování plemenných hodnot zvířat

Plemenné hodnoty zvířat pro dílčí užitkové vlastnosti a hodnoty indexu RCPH jsou zveřejňovány v katalogích pro nákupní trhy plemenných beranů a na webových stránkách Českomoravské společnosti chovatelů, a.s. („ČMSCH“) a webových stránkách SCHOK - www.schok.cz.

Termíny předávání plemenných hodnot oprávněným osobám budou každoročně vyhlášovány RPKO.

9. Hodnocení plemenných zvířat

9.1. Třída za RCPH

a) U mladých plemenných beránků se třída za RCPH stanovuje v rámci ročníku narození (datum narození od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku) a ročníku předcházejícího roku narození hodnocených zvířat daného plemene.

b) U ostatních plemenných zvířat se třída za RCPH určí podle její hodnoty

Třídy za RCPH se přidělují následovně:

U mladých plemenných beránků

- ER 1-15 % zvířat s nejvyšší RCPH
- E zvířata v rozmezí 16-50 % pořadí hodnot RCPH
- I zvířata v rozmezí 51-85 % pořadí hodnot RCPH
- II zvířata s 86 % pořadí a více hodnot RCPH

U ostatních plemenných zvířat podle hodnoty RCPH

- ER nad 110
- E nad 100 do 110
- I 90 až 100 včetně
- II pod 90

9.2. Hodnocení zevnějšku

9.2.1. Hodnocení plemenných beranů

Jsou zhodnoceny 4 souhrnné charakteristiky:

- a) Vývin (hmotnost a osvalení) odpovídající věku a velikosti zváženého vrhu
- b) Tělesná stavba (celková harmonie, pevnost končetin a hřbetu, motorika končetin, případné tělesné vady)
- c) Pohlavní výraz
- d) Přiblížení standardu a ideálnímu plemennému typu

Hodnocené zvíře se posuzuje dle standardu uvedeného v kapitole 5.1 a srovnává se se schváleným chovným cílem

Výsledné hodnocení (výsledná třída) zevnějšku bere v úvahu všechny parametry zejména podle jejich ekonomické důležitosti a je dbáno na to, aby byla minimální selekce dle nezávislých výběrových úrovní.

Zvíře nebude vyřazováno jen pro odchylky od plemenného typu.

- Zjištění hmotnosti (viz tabulka 4)

Tabulka 4: Hmotnost romanovských beranů při hodnocení exteriéru

stáří	5 měsíců	8 měsíců	10 měsíců	12> měsíců
Požadovaná hmotnost	40 kg	45 kg	48 kg	50 kg

- Změření výšky v kříži
- Posouzení sortimentu vlny
- Lineární popis (viz tabulka 5)

Tabulka 5: Lineární popis zevnějšku beranů:

Hodnocení	1	2	3	4	5
Tělesný rámec	velmi malý	malý	odpovídající	velký	velmi velký
Osvazení	velmi slabé	slabší	odpovídající	nadprůměrné	vysoce nadprůměrné
Rohatost	bezrohý	odrohovaný	rohovité výrůstky	malé rohy	velké rohy
Hřbet	velmi měkký	měkký	rovný	kapří	výrazně kapří
Hrudník	velmi úzký	úzký	odpovídající	široký	velmi široký
Zád'	velmi úzká	úzká	odpovídající	široká	velmi široká
Sklon zádi	výrazně sražená	sražená	mírně skloněná	rovná	rovná
Hrudní končetiny	výrazně do X	do X	rovné	sudovitý	výrazně sudovitý
Hrudní končetiny	velmi měkké	měkké	korektní	strmé	velmi strmé
Pánevní končetiny	výrazně do X	do X	rovné	sudovitý	výrazně sudovitý
Úhel hlezenního	velmi šavlovitý	šavlovitý	pravidelný	strmý	velmi strmý
Pánevní končetiny	velmi měkké	měkké	korektní	strmé	velmi strmé
Hodnocení vlny	atypická	podprůměrná	odpovídající	nadprůměrná	vynikající

Všechny hodnocené vlastnosti se posuzují s přihlédnutím k věku a fenotypu hodnoceného jedince.

Posuzované znaky:

1. Tělesný rámec - při hodnocení je zohledněn především věk zvířete
2. Osvazení - hodnocení se provádí tlakem plnou dlaní a přihlíží se ke hmatnosti trnových výběžků. Při hodnocení osvazení se posuzuje i osvazení vnější a vnitřní kýty.
3. Rohatost – výhradně bezrohý
4. Hřbet – ideálně pevný, rovný
5. Hrudník – ideálně prostorný, široký
6. Zád' – ideálně odpovídající, široká
7. Sklon zádi – nežádoucí je sražená a zdvižená zád'
8. Hrudní končetiny - postoj – ideálně korektní postoj
9. Hrudní končetiny - spěnky – ideálně pevné, přiměřeně dlouhé spěnky
10. Pánevní končetiny postoj - ideálně korektní, otevřený postoj pánevních končetin
11. Úhel hlezenního kloubu – ideálně zaúhlení bez jakýchkoliv extrémů
12. Pánevní končetiny - spěnky – ideálně pevné, přiměřeně dlouhé spěnky
13. Hodnocení vlny - posuzuje se míra přiblížení plemennému standardu

Tabulka 6: Výsledné hodnocení je prováděno pětibodovým systémem:

Hodnocení	Počet bodů	Třída za zevnějšek
Vynikající	5 bodů	ER
Nadprůměrný	4 body	E
Průměrný	3 body	I

Podprůměrný	2 body	II
Nedostatečný, atypický, nežádoucí, apod.	1 bod	Vyřazen

Podmínky pro předvedení plemenného berana k hodnocení zevnějšku:

- stanovení DNA typu
  - ověření původu
  - genotypizace na scrapii
- Výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do klasifikačních katalogů nebo protokolů jako doklad o výsledku výběru plemeníka a následně elektronicky evidovány a zveřejňovány na webových stránkách SCHOK.
  - Hodnocení plemenných beránků se musí provádět na rovném, pevném podkladě z dostatečné vzdálenosti (okolo 3 m) a to jak v klidu, tak i v pohybu.
  - Hodnocení zevnějšku plemenných beranů probíhá na určených nákupních trzích či ve stáji chovatelů, jejichž termíny pro daný rok vyhláší Rada PKO.

9.2.2 Hodnocení zevnějšku bahnic 100 dní po prvním obahnění (KU R1)

- Vývin
- Stavba trupu
- Utváření končetin
- Utváření vemene
- Barevný standard

❖ Výsledná třída za zevnějšek

Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských bahnic po prvním obahnění, ve 100 dnech po obahnění je přílohou číslo 2 šlechtitelského programu

9.2.3. Hodnocení zevnějšku romanovských jehňat ve 100 dnech (KU R1)

- Tělesná stavba
- Barevný standard

❖ Výsledná třída za zevnějšek

Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských jehňat ve 100 dnech je přílohou číslo 1 šlechtitelského programu

9.2.4. Hodnocení zevnějšku jehnic ve věku 5 měsíců a výše před zařazením do plemnitby (KU R)

❖ Výsledná třída za zevnějšek dle tabulky 6

9.2.5. Vyřazovací vady

- atrofie varlat
- výrazná disproporce tělesné stavby
- slabý tělesný vývin
- poruchy stavby kostry
- vady skusu
- rohatost
- výrazné vady končetin

9.3. Výsledné třídy (VT)

9.3.1. Přidělování výsledných tříd plemenným zvířatům

Na základě třídy za RPH a třídy za zevnějšek se stanoví výsledná třída hodnoceného zvířete (VT).

Tabulka 7: Výsledná třída plemenného zvířete je určena kombinací třídy za RPH a třídy za exteriér:

Třída za RPH	Třída za zevnějšek			
	ER	E	I	II
	Výsledná třída			
ER	ER	EA	EB	IA
E	EA	EB	IA	IB
I	EB	IA	IB	II
II	IA	IB	II	bez třídy

9.3.2. Přidělování výsledných tříd importovaným plemenným zvířatům

Výsledná třída u importovaných plemenných zvířat se rovná jejich třídě za zevnějšek podle výše uvedené metodiky

9.4. Podmínky pro matky a otce plemenných beranů

Podmínky pro výběr potencionálních matek a otců beranů každoročně začátkem roku schvaluje na základě požadavku Klubu RPKO.

9.5. Stanovení náležitostí dokladů o hodnocení zvířat (klasifikační katalog)

Doklad o výsledku výběru plemeníka obsahuje:

1. datum a místo konání výběru
2. identifikační číslo, datum narození, plemennou příslušnost
3. údaje o původu
4. jméno, popřípadě jména, příjmení a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele
5. jméno, popřípadě jména, příjmení a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele
6. údaje o plemenné hodnotě plemeníka, stanovené šlechtitelským programem, s výjimkou plemeníků z dovozu, hmotnosti a zevnějšku plemeníka
7. výsledek výběru – podrobný lineární popis a hodnocení souhrnných charakteristik
8. jméno a podpis hodnotitele

10. Selekce

Selekce bude zaměřena na zlepšení a stabilizaci vysoké plodnosti a odchovu jehňat, zlepšení jejich jatečné kvality z důvodu jejich lepší realizovatelnosti na současném trhu.

Selekce obvykle probíhá ve třech základních stupních:

- a) selekce jehňat při hodnocení při 100-denním vážení - základní selekční stupeň
- b) selekce plemenných beranů (5 - 18 měsíců věku)
- c) další selekce ve skupině plemenných zvířat (po celý reprodukční život zvířete)

Selekci dle bodu 10.a)c) provádí chovatel, dle bodu 10 b) hodnotitel

11. Přihlížení ke zdravotním a genetickým defektům nebo zvláštnostem

Do plemenné knihy se zaznamenává výsledek genetického testování na scrapii.

12. Rodokmeny - zootechnická osvědčení zvířat, potvrzení o původu *)

Evidenčním dokladem čistokrevného plemenného zvířete je zootechnické osvědčení (dále jen „ZO“)

Evidenčním dokladem plemenného zvířete je Potvrzení o původu (dále jen „POP“)

ZO nebo POP vystavuje a potvrzuje na základě údajů vedených v PK SCHOK nejpozději do 30 dnů po obdržení žádosti od chovatele.

Vzory ZO a POP jsou přílohou tohoto šlechtitelského programu.

*) podle Prováděcího nařízení komise EU 2017/717, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 a ve znění Nařízení komise (EU) 2020/602, pokud jde o vzory zootechnických osvědčení pro plemenná zvířata a jejich zárodečné produkty, nebo Potvrzení o původu zvířete (dále jen „POP“ – §11 plemenářského zákona).

13. Kontrolní činnost

Průběh realizace šlechtitelského programu a jeho efektivnost je každoročně vyhodnocován na RPK, která navrhuje Spolku případná opatření.

Změny ve složení selekčního indexu budou prováděny na základě požadavků chovatelů, a to po schválení Radou plemenných knih ovcí, coby orgánem SCHOK (dále jen „RPK“).

SCHOK předkládá souhrnnou roční zprávu o realizaci šlechtitelského programu Mze ČR vždy po jejím projednání a odsouhlasení Klubem chovatelů romanovských ovcí.

14. Odpovědné orgány (Kontaktní místa)

Odpovědný orgán	Činnosti
Uznané chovatelské sdružení: SCHOK z.s. Chovatelů 500 252 09 Hradištko E-mail: schok@schok.cz	Vedení plemenné knihy Zápisy do PK Výběry beranů do plemenitby
Spolupracující organizace (pověřená osoba): ČMSCH a.s. Benešovská 123 252 09 Hradištko E-mail: cmsch@cmsch.cz	Výpočty plemenných hodnot

15. Závěrečná ustanovení

a) Při realizaci šlechtitelských programů bude respektována zásada rovnosti zúčastněných chovatelů.

b) SCHOK z.s. plně respektuje ve svých jednacích řádech a stanovách Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012

c) ŠP byl projednán a schválen na jednání Klubu chovatelů romanovských ovcí dne 27. 1. 2025, dále odsouhlasen na RPKO dne 20. 2. 2025 a na jednání Spolkové rady SCHOK dne 6. 3. 2025. Vstupuje v platnost dnem schválení MZe ČR.

Ing. Tomáš Janoš, Ph.D.
místopředseda RPK ovcí

Ing. Richard Konrád
předseda Předsednictva SCHOK

Přílohy šlechtitelského programu:

1. Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských jehňat ve 100 +/- 30 dnech věku
2. Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských bahnic po prvním bahnění, ve 100 +/- 30 dnech po obahnění
3. Metodika pro sledované znaky a vlastnosti - reprodukční vlastnosti
4. Metodika provádění ultrazvukových měření zmasilosti a protučnělosti jehňat.
5. Zootechnické osvědčení, Potvrzení o původu.

Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských jehňat ve 100 +/- 30 dnech věku

- 1) Hodnocení probíhá při vážení jehňat ve 100 +/- 30 dnech. Doporučuje se zároveň provádět měření výšky nejdelšího zádového svalu pomocí ultrazvuku. V praxi jde o hodnocení jehňat samičího pohlaví. Hodnocení samců není vyloučeno.
- 2) Hodnocení provádí osoba oprávněná k výkonu kontroly užítkovosti v chovu
- 3) Hodnocení je prováděno **individuálně nebo plošně** (nutno zaznamenat ve formuláři).
Při plošném hodnocení jsou hodnoceny minimálně všechny přítomné jehnice romanovského plemene ve věku vyhovujícím vážení.
Hodnocení zevnějšku mimo termín vážení je nepřipustné.
- 4) Hodnocení zevnějšku se zaznamenává do formuláře ve dvou vyhotoveních.
Jedno vyhotovení náleží chovateli, druhé osobě vykonávající KU.
Obě vyhotovení jsou po ukončení hodnocení podepsána chovatelem i pracovníkem pro výkon KU.
Chovatel dobrovolně předává kopii (elektronicky nebo poštou) tohoto hodnocení Klubu chovatelů romanovských ovcí. Toto hodnocení je pak k dispozici v členské sekci ostatní členům Klubu.
Vyhotovení, které obdrží pracovník KU je minimálně v kopii předáno k dispozici plemenné knize ovcí.
Výsledná třída je využita pro tisk na POP.
Všechny zjištěné ukazatele se stávají součástí dokumentace /tabulka PH, výstupy z KU./
- 5) Hodnocení zevnějšku obecně probíhá ve stupnici 1-5.
1 je nejnižší hodnocení, 5 – nejvyšší.
Pro účely publikace může plemenná kniha nahradit číselné známky za výslednou třídu následujícím způsobem:
Hodnocení známkou 1+2 = třída II
Hodnocení známkou 3 = třída I
Hodnocení známkou 4 = třída E
Hodnocení známkou 5 = třída ER
- 6) **Známka za tělesnou stavbu** vyjadřuje harmonii tělesných proporcí, pevnost hřbetní linie a záuhlení i motorickou kvalitu končetin. Největší důraz je s ohledem na plemeno kladen na postoj zadních končetin zezadu (požadujeme široký, otevřený postoj) a pevnost hřbetní linie (požadujeme rovný hřbet). Cílem je vybalancovaný funkční jedinec s dobrými předpoklady pro dlouhověkost. **Vynikající vyjádření jednoho znaku může zmírnit dopady zhoršeného vyjádření znaků jiných.** Známkou 5 však může být hodnoceno pouze zvíře bez vad v tělesné stavbě.
  - **Známka 5** – jehně má vynikající otevřený postoj končetin zezadu, dobré záuhlení v hlezně, pevné spěnky na předních i zadních končetinách, rovnou hřbetní linii, korektní utváření zádi, harmonie tělesné stavby bez výhrad. **Znaky tělesné stavby jsou vynikající.**
  - **Známka 4** – jehně celkově vyhovuje v podstatných znacích tělesné stavby (postoj končetin zezadu, úhel hlezna, pevné spěnky na předních i zadních končetinách, rovná hřbetní linie, harmonie tělesné stavby), **ale tyto znaky nejsou vyjádřeny vynikajícím způsobem.**

- **Známka 3** – jehně celkově vyhovuje ve většině znaků tělesné stavby (postoj končetin z boku i zezadu, pevné spěnky na předních i zadních končetinách, rovná hřbetní linie, harmonie tělesné stavby), ale tyto znaky nejsou vyjádřeny vynikajícím způsobem a v některých znacích je vhodné provádět korekci.
  - **Známka 2** – jehně spíše nevyhovuje ve většině znaků tělesné stavby (postoj zezadu, úhel hlezenního kloubu, spěnky na předních i zadních končetinách, hřbetní linie, harmonie tělesné stavby), tyto znaky nejsou dobře vyjádřeny a v některých znacích je nutné provádět korekci
  - **Známka 1** – jehně má výrazně kravský postoj, nebo velmi měkké spěnky na předních či zadních končetinách, nebo velmi měkký nebo kapří hřbet, nebo vykazuje celkovou mimořádnou tělesnou disharmonii. **Jedinec není vhodný k zařazení do chovu z důvodu nevyhovující tělesné stavby.**
- 7) **Přiblížení barevnému standardu.** U jehnat se soustředíme na podíl bílé barvy a ostrost přechodu mezi bílou černou
- **Známka 5** – jehně má obě uši černé, bílou lysinu, bílé maximálně distální konce ocasu a končetin (hrudní po spěnce, pánevní po hlezno), bez přítomnosti bílé barvy jinde než na hlavě, končetinách či ocase. Barevné přechody jsou vždy ostré.
  - **Známka 4** – jehně vykazuje drobnou přítomnost bílé barvy v uších, nebo je absence bílé lysiny, bez hrubých barevných nedostatků v dalších tělesných partiích, bez přítomnosti bílé barvy jinde než na hlavě, končetinách či ocase.
  - **Známka 3** – jehně má minimálně jedno ucho více než z 30 % bílé nebo prokvetlé, bez hrubých barevných nedostatků v dalších tělesných partiích
  - **Známka 2** – jehně má obě uši z více než 40 % bílé, nebo je hlava bílá přibližně z poloviny bílá, nebo je bílá barva na jedné končetině až na úroveň hlezna u pánevních končetin, nebo nad úroveň spěnky u hrudních končetin, nebo je ocas více než z 50 % bílý
  - **Známka 1** – jehně má obě uši téměř bílé nebo značně prokvetlé, nebo je hlava z větší části bílá nebo bílá barva zasahuje výrazně nad hlezno, nebo se bílá barva vyskytuje jinde než na hlavě, končetinách či ocase. Nebo je přechod mezi bílou a černou velmi neostrý.
- 8) **Celková známka za zevněšek/výsledná třída ze zevněšek.** V úvahu se bere podle pořadí důležitosti: tělesný vývin a osvalení (vychází se z naměřené živé hmotnosti, výšky MLD, pohmatu, věku a zohlední se počet zvážených sourozenců), tělesná stavba a přiblížení barevnému standardu. Přihlíží se i k výskytu vad tělesné stavby, rohů a vyjádření pohlavního výrazu.
- **Známka 5** – jedinec s velmi dobrými hloubkovými a šířkovými rozměry (zejména šířka hrudníku), tělesná výška je relativně méně důležitá. Osvalení je vždy nadprůměrné. Tělesná stavba a přiblížení barevnému standardu hodnoceny minimálně známkou 3. Bezrohé, bez funkčních vad a s vyhovujícím pohlavním výrazem.
  - **Známka 4** – jedinec s vyhovující kapacitou a osvalením, s minimálně průměrným vyjádřením u významných znaků, bez výrazných nedostatků
  - **Známka 3** – jedinec s podprůměrným vyjádřením v některých znacích, nebo téměř nevyhovující v jednom znaku
  - **Známka 2** – jedinec s podprůměrným vyjádřením ve většině podstatných znaků, nebo téměř nevyhovující ve více znacích
  - **Známka 1** – jedinec naprosto nevyhovující v některém znaku zevněžku, nebo výrazně horším vyjádřením ve více podstatných znacích

Metodický pokyn k hodnocení zevnějšku romanovských bahnic po prvním bahnění, ve 100+/-30 dnech po obahnění

1) Hodnocení probíhá při vážení jejich jehňat ve 100 dnech po porodu

2) Hodnocení provádí osoba oprávněná k výkonu kontroly užitkovosti v chovu

3) Hodnocení je prováděno individuálně nebo plošně (nutno zaznamenat ve formuláři). Při plošném hodnocení jsou hodnoceny všechny přítomné prvničky romanovského plemene. Hodnocení zevnějšku mimo termín vážení je nepřípustné.

4) Hodnocení zevnějšku se zaznamenává do formuláře ve dvou vyhotoveních.

Jedno vyhotovení náleží chovateli, druhé osobě vykonávající KU.

Obě vyhotovení jsou po ukončení hodnocení podepsána chovatelem i pracovníkem pro výkon KU.

Chovatel dobrovolně předává kopii (elektronicky nebo poštou) tohoto hodnocení Klubu chovatelů romanovských ovcí. Toto hodnocení je pak k dispozici v členské sekci ostatním členům Klubu.

Vyhotovení, které obdrží pracovník KU je minimálně v kopii předáno k dispozici plemenné knize ovcí.

Výsledná třída je využita pro tisk na POP.

Výsledná třída nahrazuje hodnocení zevnějšku z období hodnocení jako jehnice.

Všechny zjištěné ukazatele se stávají součástí oficiální dokumentace zvířete (tabulka PH , výstupy z KU..).

5) Hodnocení zevnějšku obecně probíhá ve stupnici 1-5. 1 je nejnižší hodnocení, 5 – nejvyšší. Pro účely publikace může plemenná kniha nahradit číselné známky za výslednou třídu následujícím způsobem.

Hodnocení známkou 1+2 = třída II

Hodnocení známkou 3 = třída I

Hodnocení známkou 4 = třída E

Hodnocení známkou 5 = třída ER

6) Známkou za **vývin** (kapacita a osvalení) vyjadřuje velikost tělesného kalibru (hloubka a šířka) a osvalení těla. Samotná výška v kříži není zohledněna. Největší důraz je kladen na šířku hrudníku a osvalení hřbetu. Při hodnocení osvalení méně než 85 dní po porodu je možné zohlednit i velikost kojeného vrhu.

- **Známkou 5** – jedinec s nadprůměrnou tělesnou kapacitou i osvalením. S velmi dobrou šířkou hrudníku a dobře osvaleným hřbetem a kýtou.
- **Známkou 4** – jedinec s dostatečnou kapacitou a osvalením, nebo s vynikající kapacitou a průměrným osvalením, nebo s vynikajícím osvalením a průměrnou kapacitou
- **Známkou 3** – jedinec s průměrným osvalením a kapacitou
- **Známkou 2** – jedinec s průměrným osvalením a slabší kapacitou, nebo s průměrnou kapacitou a slabším osvalením
- **Známkou 1** – jedinec s malým tělesným kalibrem, úzkým hrudníkem a současně slabým osvalením

7) Známkou za **stavbu trupu** vyjadřuje harmonii tělesných proporcí, stavbu zádi a pevnost hřbetní linie. Největší důraz je kladen na pevnost hřbetní linie (požadujeme rovný hřbet). Cílem je vybalancovaný funkční jedinec s dobrými předpoklady pro dlouhověkost. Vynikající vyjádření jednoho znaku může zmírnit dopady zhoršeného vyjádření znaků jiných. Známkou 5 však může být hodnoceno pouze zvíře bez vad v tělesné stavbě trupu.

- **Známkou 5** – bahnice má rovnou hřbetní linii, korektní utváření zádi, harmonie tělesné stavby bez výhrad. Znaky stavby trupu jsou vynikající a bez výskytu vad.
- **Známkou 4** – bahnice celkově vyhovuje v podstatných znacích tělesné stavby (hlavně pevnost hřbetu), ale tyto znaky nejsou vyjádřeny vynikajícím způsobem. Bez výskytu vad.
- **Známkou 3** – bahnice celkově vyhovuje ve většině podstatných znaků tělesné stavby, ale tyto znaky nejsou vyjádřeny vynikajícím způsobem a je zde přípustný menší výskyt vad. Může se vyskytnout například přestavěnost, mírně měkký či kapří hřbet, sražená záď, volná bedra, nebo zaškracení za kouchoutkem.
- **Známkou 2** – bahnice spíše nevyhovuje ve většině znaků stavby trupu a tyto znaky nejsou dobře vyjádřeny a v některých znacích je nutné provádět korekci. Vyskytují se vady.

- **Známka 1** – bahnice má velmi měkký nebo kapří hřbet, nebo vykazuje celkovou mimořádnou tělesnou disharmonii. Jedinec není vhodný k zařazení do chovu z důvodu nevyhovující tělesné stavby.

8) **Utváření končetin** – hodnotí se hrudní i pánevní končetiny. Největší důraz je kladen na postoj pánevních končetin při pohledu zezadu. Žádoucí je otevřený postoj. Cílem je funkční utváření končetin s dobrou motorikou. Bahnice by měly mít ošetřené paznehty.

- Známka 5 – bahnice s vynikajícím utvářením končetin a s velmi dobrým širokým postojem. Bez nedostatků v motorice. Musí mít ošetřené paznehty.
- Známka 4 – bahnice s vyhovujícím utvářením končetin bez konkrétních nedostatků. Solidní ale ne vynikající postoj zezadu. Nesmí mít kravský postoj.
- Známka 3 – bahnice s vyhovujícím utvářením končetin s výskytem drobných vad (měkkčí spěnka, strmý nebo šavlovitý postoj v hlezně, uvolněné mezipaznehtní vazy, drobné vady v motorice).
- Známka 2 – bahnice s podprůměrným utvářením končetin, zejména s kravským postojem. Končetiny umožňují další využití bahnice.
- Známka 1 – bahnice s naprosto nevyhovujícím utvářením končetin s hrubými vadami v jejich stavbě. Končetiny nevyhovují pro další využití v chovu.

9) **Utváření vemene** – hodnotí se utváření vemene s pohledu vhodnosti ke strojnímu dojení a ke kojení jehňat. Do poznámky se uvede případný počet pastruků a jejich funkčnost.

- Známka 5 - vemeno vhodné ke strojnímu dojení a využitelné i pro kojení. Struky směřují kolmo nebo téměř kolmo dolů. Vemeno je dostatečně kapacitní (široké a dlouhé) a zároveň není hluboké (dostatečně vysoko nad hlezny). Výskyt pastruků je nežádoucí. Vemeno má dobře vyjádřený závěsný vaz (rozpolcení), je souměrné, vzadu i ve předu dobře upnuté. Bez extrémů v délce a tloušťce struků.
- Známka 4 vemeno méně vhodné pro strojní dojení ale velmi vhodné pro kojení. Vemeno je prostorné (široké). Struky směřují více do stran (nejsou však vodorovné). Vemeno je souměrné, dostatečně upnuté, ne příliš hluboké. Žádoucí je výskyt pastruků. Bez extrémů v délce a tloušťce struků.
- Známka 3 – souměrné vemeno využitelné pro kojení, nevhodné pro dojení. Vemeno není příliš prostorné (široké). Méně výrazný závěsný vaz. Vemeno s průměrnou nebo slabší hloubkou a upnutím. Mohou být i vodorovně postavené struky.
- Známka 2 – vemeno stále ještě využitelné pro kojení, nemusí být dokonale souměrné. Vyskytují se nežádoucí odchylky v délce, tloušťce a postavení struků. Mohou být i vodorovně postavené struky.
- Známka 1 – vemeno nevhodné pro dojení i kojení, obvykle nesouměrné, nebo s příliš krátkými, dlouhými nebo tlustými struky. Tuto známku dostanou i bahnice s jednou polovinou funkčního vemene, nebo bahnice s nefunkčním vememem.

10) **Přiblížení barevnému standardu.** U bahnic se soustředíme na podíl bílé barvy a ostrost přechodu mezi bílou černou. Upřednostní se jedinci s ocelově šedou barvou vlny s vyrovnaným rounem. Hnědá barva rouna je důvodem pro snížení známky o minimálně jeden bod. Bahnice by měla být v 1-5 měsíční vlně.

- Známka 5 – bahnice má obě uši černé, bílý znak na hlavě, bílé maximálně distální konce ocasu a končetin (hrudní po spěnkou, pánevní po hlezno), bez přítomnosti bílé barvy jinde než na hlavě, končetinách či ocase. Barevné přechody jsou vždy ostré. Černá barva na končetinách a hlavě je vždy dostatečně tmavá. Vlna bez výrazně hnědé nebo rezavé barvy. Sortiment vlny bez extrémů. Bez atypické vlny a černého pigmentu v rounu. Rouno vyrovnané, optimálně ocelově šedé.
- Známka 4 – Bahnice vykazuje jen drobnou přítomnost bílé barvy v uších, nebo je absence bílého znaku na hlavě. Bez výrazné odchylky v barvě rouna. Bez pigmentu v rounu. Nedokonale tmavá barva na končetinách a hlavě je tolerována.
- Známka 3 – Bahnice má minimálně jedno ucho více než z 30 % bílé nebo prokvetlé. Tuto známku dostane i bahnice s hnědou barvou vlny, bez dalších barevných nedostatků, nebo bahnice s výrazným problémem v tmavosti černé barvy na hlavě a končetinách.
- Známka 2 – Bahnice má obě uši z více než 40 % bílé, nebo je hlava přibližně z poloviny bílá, nebo je bílá barva na jedné končetině až na úroveň hlezna u pánevních končetin, nebo nad úroveň spěnky u hrudních končetin, nebo je ocas více než z 50 % bílý. Kromě výše uvedených nedostatků bahnice nemá výrazný problém s barvou rouna.

- *Známka 1 – Bahnice má obě uši téměř bílé nebo značně prokvetlé, nebo je hlava z větší části bílá nebo bílá barva zasahuje výrazně nad hlezno, nebo se bílá barva vyskytuje jinde než na hlavě, končetinách či ocase. Nebo je přechod mezi bílou a černou velmi neostrý. Tuto známku dostane i bahnice s naprosto šedou barvou na končetinách a hlavě.*

11) Celková známka za zevnějšek/výsledná třída ze zevnějšek. V úvahu se bere (bez pořadí podle důležitosti): vývin, stavba trupu, končetin a vemen a přiblížení barevnému standardu. Přihlíží se i k výskytu vad tělesné stavby, rohů a vyjádření pohlavního výrazu.

- *Známka 5 – jedinec s velmi dobrými hloubkovými a šířkovými rozměry a dobrým osvalením. Hodnocení končetin, vemen a stavby trupu minimálně známka 4, přiblížení barevnému standardu hodnoceno minimálně známkou 3. Bezrohé, bez funkčních vad a s vyhovujícím pohlavním výrazem.*
- *Známka 4 – jedinec s vyhovující kapacitou a osvalením, s minimálně 3 body za stavbu trupu, utváření končetin a vemen a přiblížení barevnému standardu, bez výrazných nedostatků a vad*
- *Známka 3 – jedinec s podprůměrným vyjádřením v některých znacích, nebo téměř nevyhovující v jednom znaku*
- *Známka 2 – jedinec s podprůměrným vyjádřením ve většině podstatných znaků, nebo téměř nevyhovující ve více znacích*
- *Známka 1 – jedinec naprosto nevyhovující v některém znaku zevnějšku (kromě úrazu a onemocnění), nebo s výrazně horším vyjádřením ve více podstatných znacích*

Metodický pokyn pro sledované znaky a vlastnosti – reprodukční vlastnost

Klíč k hodnocení reprodukce

Hodnocení snadnosti porodu:

- 1 - bez pomoci chovatele, nebo by zvládla bez pomoci chovatele
  - 2 - s minimální pomocí chovatele, bez významné repozice plodu
  - 3 - porod s nutnou pomocí chovatele nebo veterináře
  - 4 - veterinární zákrok
  - 9 - neznámý průběh porodu (bez přítomnosti chovatele, nebo vytažení jehňat chovatelem bez možnosti posouzení obtížnosti porodu)
- Průběh porodu se hodnotí bez ohledu na počet živých nebo mrtvých jehňat, ani není brána v potaz velikost jehňat

Hodnocení mateřského chování bahnice po porodu:

- 1 - extrémně silný mateřský pud (okamžitě po porodu intenzivně olizuje všechna jehňata, aktivně je vyhledává)
- 2 - dobrý mateřský pud (stará se dobře o všechna jehňata)
- 3 - slabý mateřský pud (stará se o všechna jehňata, ale vlažně)
- 4 - velmi špatný mateřský pud (nejeví zájem o všechna, nebo o některé z jehňat)
- 9 - nezjištěno

Hodnocení vitality jehněte 5-10 minut po narození

- 1 - velice aktivní jehně, stojící na zadních končetinách nebo kolenních kloubech
- 2 - aktivní a energické jehně, ležící na hrudníku, držící hlavu vzhůru
- 3 - slabé jehně, ležící rovně, schopné zvedat hlavu
- 4 - velmi slabé jehně, neschopné zvednout hlavu, nepatrné pohyby
- 9 - nezjištěno

Asistence při kojení

- 1- jehně saje dobře, bez pomoci, do 1 hodiny po narození
- 2- jehně saje dobře, bez pomoci, do 2 hodin po narození
- 3- jehně potřebuje pomoc při sání, kojeno pomocí lahve 1 x nebo 2 x v prvních 24 hodinách po

narození

4- jehně stále potřebuje pomoc při sání, i když je více než tři dny staré

9- nezjištěno

Individuální management jehněte

1 - bez individuálního managementu

2 - příkrmováno z lahve

3 - závislé výhradně na mléku z lahve

4 - kojení výhradně jinou ovčí než matkou

9 - nezjištěno